prekidima radi u Zagrebu, gdje 1932. osniva Radnu grupu Zagreb (s V. Antolićem, V. Hećimovićem, Z. Kavurićem, J. Pičmanom, J. Seisselom i B. Teodorovićem), koju uključuje u rad CIAM-a potičući tako formiranje nacionalnih grupa, pa s njom sudjeluje na IV. izložbi »Zemlje« u Zagrebu 1932. Samostalno izlaže na izložbi suvremene arhitekture u Beogradu 1932. te 1933. na izložbama CIAM-a u Parizu i Ateni. Kao višegodišnji suradnik Le Corbusiera i član CIAM-a od 1928. supotpisnik je Atenske povelje na IV. kongresu (1933) u Ateni. God. 1935. Le Corbusier mu povjerava izradu scenarija za Paviljon modernog vremena za svjetsku izložbu u Parizu 1937.

W. je gorljivi pobornik avangardne i funkcionalističke arhitekture, stoga je njegov utjecaj kao teoretičara i graditelja presudan za hrv. modernu arhitekturu. U Zagrebu je 1932-37. radio mnoge projekte, od kojih su realizirane tek dvije obiteljske kuće na Jabukovcu 23 (1933) i u Nazorovoj 29 (1936), a u Beogradu je izveo Dom novinara u Ulici 1. maja 28 (1932-34). Pedesetih je godina izveo vlastiti ljetnikovac u Malome Lošinju. S uspjehom je sudjelovao na mnogobrojnim natječajima: Sanatorij za TBC kosti i zglobova u Kraljevici (1928 – 29, s M. Delićem), dvije osnovne škole (Lučac i Grad) u Splitu (I. nagrada, 1928), Klinička i zakladna bolnica na Šalati (I. nagrada, 1930-31) i Židovska bolnica u Zagrebu (III. nagrada, 1931), Sanatorij za TBC na Šupljoj steni na Avali (1931), Đačka menza u Zagrebu (1931), Higijenski zavod u Banjoj Luci (III. nagrada, 1931), Građanska i Obrtna škola na Savskoj cesti u Zagrebu (III. nagrada, 1935). S Radnom grupom Zagreb radio je programske projekte za Palaču radničkih ustanova i Poljoprivredno-šumarski fakultet u Zagrebu (1932). — Godine 1938. W. odlazi u SAD da bi realizirao jugosl. paviljon u Chicagu. Za vrijeme II. svj. r. ostao je u SAD, gdje je radio na programima tehničkih pomoći, a poslije rata bio je referent za stanovanje i planiranje u UN te direktor Odjela za industrijsku obnovu (UNRRA). Tekstove objavljivao u publikacijama i zbornicima UN. Od 1965. dopisni član JAZU.

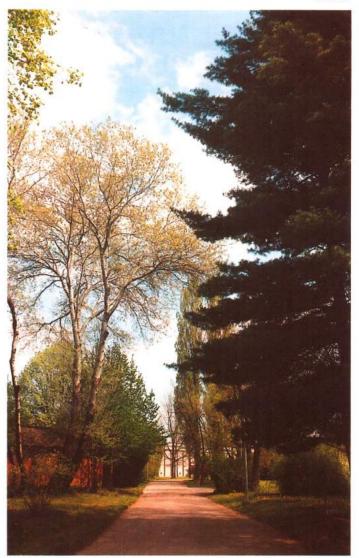
BIBL.: Sanatorij za tuberkulozu kostiju i zglobova (s M. Delićem), Zagreb 1930; O polemici Strajnić—Brajević, Novo doba, 1931; O estetici i arhitekturi, u knjizi: S. Planić, Problemi suvremene arhitekture, Zagreb 1932; Imali smo drugu verziju povelje, Arhitektura, 1984—85, 189—195.

LIT.: H. Funtak, Weissmann o arhitekturi, Novo doba, 1931, 141. — S. Planić, Problemi suvremene arhitekture, Zagreb 1932. — V. Potočnjak, Arhitektura u Hrvatskoj 1888—1938, Građevinski vjesnik, 1939, 4—5. — S. Planić, Pedeset godina arhitekture u Hrvatskoj, Književnik, 1939, 2. — Ernest Weissmann—biografija, Ljetopis JAZU, 1967, 72. — Ž. Čorak, Arhitektura, u katalogu: Kritička retrospektiva »Zemlje«, Zagreb 1971. — T. Premerl, Zdravstveni objekti i projekti hrvatske međunarodne arhitekture, Arhitektura, 1975, 152—153. — Isti, Arhitektonska i društvena avangarda, ČIP, 1979, 6—7. — Ž. Čorak, U funkciji znaka, Zagreb 1981. — T. Premerl, CIAM i naša međuratna arhitektura, Arhitektura, 1984—85, 189—195. — R. Nikšić, Ernest Weissmann 1903—1985, ČIP, 1985, 8—9. — T. Premerl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. — N. Šegvić, Haarlemski egzodus Ernesta Weissmanna, ČIP, 1991, 1—2. — B. Rajakovac, Iz sjećanja na Ernesta Weissmanna, ibid. — Arhitekti članovi JAZU, Rad HAZU, 1991, 437.

WENZLER, Fedor, arhitekt i urbanist (Beograd, 12. IX. 1925). Diplomirao arhitekturu 1952, doktorirao 1959. u Zagrebu (Kompleksna valorizacija prostora kao polazna osnova planiranja rekreativnih funkcija), gdje je profesor na Građevinskome fakultetu. Dopisni je član Akademije za istraživanje prostora i zemaljsko planiranje u Hannoveru te Njemačke akademije za urbanizam u Berlinu. Autor je mnogobrojnih prostornih planova (Prostorni plan Hrvatske 1974, sa suradnicima), generalnih urbanističkih planova (Krapina 1960, Zabok 1961), projekata za športskorekreacijske centre (Jarun u Zagrebu 1961—87, s M. Wenzler-Halambek). Prve nagrade osvojio je na natječajima za športski park u Kumrovcu (1953, sa Z. Franjevićem, V. Ivanovićem), za urbanističko-arhitektonsko rješenje novoga središta Skoplja (1965, s R. Miščevićem) te za arhitektonsko-urbanističko rješenje stambenoga kompleksa Pantovčak—Zelengaj u Zagrebu (1987, s B. Krstulovićem, M. Wenzler-Halambek). Izlagao u Zagrebu 1987.

BIBL.: Raumplanung in der SR Kroatien, Hannover 1977; Valorizacija prostora kao temeljna metoda planiranja rekreativnih sadržaja u procesu prostornog planiranja, Arhitektura, 1982, 180—181; Raumplanung in Jugoslavien, Hannover 1984; Naselje i racionalnije koristenje energije, Građevinar, 1984, 26; Osovine razvoja kao instrumenti i ciljevi u prostornom planiranju, Arhitektura, 1985, 189—195; Das Wiener Modell (s grupom autora), Beč 1985; Rekreacioni i sportski centar Jarun u Zagrebu (s M. Wenzler-Halambek), Arhitektura, 1987, 200—203; Spezifische Raum- und Unweltprobleme nach Kriegszerstörungen in Kroatien, u knjizi: Raum und Umweltplanung im Wandel, Kaiserslautern 1994. J. M. M.

WENZLER-HALAMBEK, Mira, pejzažna oblikovateljica (Beograd, 30. IV. 1929). Studij završila u Zagrebu 1953. Posvećuje se oblikovanju

M. WENZLER-HALAMBEK, park Brodarskoga instituta u Zagrebu

parkova te projektiranju rekreacijskih kompleksa i obnove povijesnih parkova. Među mnogobrojnim projektima izdvajaju se: park Brodarskoga instituta u Zagrebu (1953–60), rekreacijski i športski centar Jarun (1961–70, s F. Wenzlerom), park Zračne luke Zagreb (1971–80), obnova parka na Krešimirovu trgu u Zagrebu (1981–95). Osvojila je prve nagrade na natječajima za novi park u središtu Skoplja (1962), za projekt rekreacijskoga kompleksa Frankopanska – Cmrok u Zagrebu (1979, s A. Pasinović) te za park uz novi stambeni kompleks Pantovčak – Zelengaj u Zagrebu (1987, s F. Wenzlerom, B. Krstulovićem). – Izlagala u Zagrebu 1987.

BIBL.: Rekreacioni i sportski centar Jarun u Zagrebu (s F. Wenzlerom), Arhitektura, 1987, 200 – 203; Tuškanac danas i sutra, ŽU, 1988, 43 – 44; Centar Zajarki Zaprešić, Zaprešićki godišnjak, 1994.
R.

WOOD, Mila (pravo ime Ludmila Woodsedalek), kiparica (Budimpešta, 18. IX. 1888 — Zagreb, 18. X. 1968). Diplomirala 1912. na Akademiji u Zagrebu (R. Frangeš-Mihanović i R. Valdec); 1912/13. pohađa Umjetničku školu St. Michele u Parizu, gdje upoznaje A. Rodina. Bila je prof. crtanja u Petrinji (1920 — 33), Karlovcu, gdje 1934. osniva Katoličku umjetničku radionicu, i u Zagrebu (1938 — 50). Još tijekom studija izradila reljefe u čitaonici Nacionalne i sveučilišne biblioteke (*Djeca u igri*, 1911/12) te reljefe na zgradama Dječjega doma (Radnički dol) i Dobrotvora (Haulikova ulica) u Zagrebu. Na realističan način, sa zamjetnim utjecajem Rodina i secesije radi uglavnom komornu i sitnu plastiku te medalje i plakete.

Uz mnogobrojne portrete (*Vladimira Jelovšek*, 1910; *Moj sin*, 1927), oblikuje prizore iz svakodnevnog života (*Dijeljenje kruha*, 1942) te djela s biblijskim i pov. motivima (*Leda*, 1938; *Poklonstvo kralja*, 1950—55; *Juda*, 1954—57). Radila je oltare (Božava—Dugi otok, 1960), kipove svetaca (*Sv. Valentin* i *Sv. Ana*, Franjevačka crkva u Zagrebu), nadgrobne